

אם על תודה יקריבנו ...

זוה בחינת חיוב ההודאה על כל היוצאין מהצרה, שהם ארבעה חיבין להודות שהם: הולכי מדברות וכו', ויוצאין מבית האסורים, וחולה שנתרפא, ויורדי הים כשעולין משם (ש"לחן ערוך - סימן ר"ט).

כי כל הצרות רחמנא לצלן הם בחינת גלות השכינה, כי "בכל צרתם לו צר" כידוע. ועיקר גלות השכינה הוא מה שהעצבות מתגבר על לב ישראל, בחינת (בראשית ו, ו): ויתעצב אל לבו כמבואר בהתורה "אמצעותא דעלמא" (לקוטי מוהר"ן א' - סימן כ"ד). שמשם כל התאוות בפרט תאוות המשגל ותאוות ממון שבאין רק מן עצבות ומשם כל הצרות רחמנא לצלן. על-כן כשה' יתברך עוזר שיוצאין מן הצרה צריכין להביא קרבן תודה.

ועכשיו שאין לנו קרבן צריכין להודות בפה בכל לבו, שזוהו בחינת שמחה, כי עיקר השמחה הוא ההודאה לה' יתברך שזוהו עיקר תכלית השמחה של לעתיד שאז יעסקו רק בתודה והודאה לה' יתברך בשמחה עצומה, בחינת (תהלים לג, ב): הודו לה' בכנור בנבל עשור זמרו לו, בחינת עשרה מיני נגינה. וכמו שכתוב "במזמור לתודה" (שם ק, א-ב): הריעו לה' כל הארץ עבדו את ה' בשמחה וכו'. כי זה עיקר התיקון של התודה והודאה שחייבין להודות כשיוצאין מהצרה, לתקן הקלקול שמשם באו הצרות שהוא העצבות כנ"ל כדי שמעתה נזכה להנצל מכל הצרות על-ידי תוקף השמחה עד שנוכה לכל התקונים, להשיג אור (האין סוף), שהוא עיקר התכלית כמו שכתוב שם (לקוטי מוהר"ן א' - סימן כ"ד). ועל-כן כל הקרבנות בטלן חוץ מקרבן תודה (ויקרא רבה פ"ט, ז. פכ"ז, י"ב).

ובשביל זה מביאין בקרבן תודה ארבעה מיני לחם, וכל אחד עשרה חלות (מנחות דף עבודה זרה, רש"י ויקרא ז, יב). כי עיקר העצבות נאחז בהלחם, בבחינת (בראשית ג, יז יט): בעצבון תאכלנה בזעת אפיך תאכל לחם. ולהפך עיקר התיקון האכילה על-ידי שמחה בבחינת (קהלת ט, ז): אכל בשמחה לחמך, בחינת (שם ה, טו): לאכל ולשתות ולשמוח וכו'. ועל-כן הם עשרה חלות מכל מין כנגד בחינת עשרה מיני נגינה שהם מקור וכלל כל השמחות. (לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו' - אותיות ב' ג')

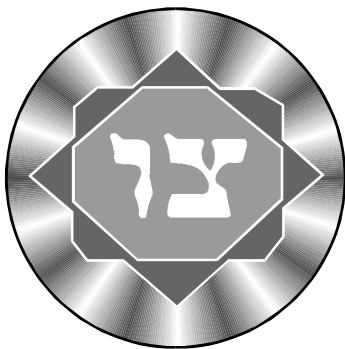
סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, יג)
 © ... ואמר רבינו זכרונו לברכה, שכל-כך נכנס בהקטנות, ונעשה רגיל בענייני הקטנות כל-כך, עד שאחר-כך, כשבא לארץ-ישראל ורצה להשליך זאת, היה מִכרח להכריח עצמו בכחות לשבר ולהשליך את ענייני קטנות הנ"ל, כי כבר היה קשה עליו להשליך זאת מחמת גודל הרגילות — כל-כך היה נכנס בהקטנות בתחילה. גם אחר-כך, כשבא מארץ-ישראל, היה חידוש נפלא בעניין זה, ועוצם הפלגת גדלת חכמתו בעניין זה — עמוק עמוק, לא נשמע ולא נראה כזאת, כי זה ידוע, שקודם שיוצאין מדרגה לדרגה, צריך שיהיה ירידה קודם העליה וכו', ואז צריכין לענייני קטנות, להיות איש פשוט לגמרי וכו'; והוא זכרונו לברכה, מחמת שכל ימיו לא היה עומד בשום פעם על מדרגה אחת, רק בכל פעם, בכל יום ובכל שעה, היה עולה תמיד מדרגה לדרגה, על-כן היתה חכמתו בעניינים אלו גבוה ועמוק מאד; עמוק עמוק, מי ימצאנו.

עצות

(עצות המבוארות - מועדי ה' פסח - אותיות ג-ד)

אמירת ההגדה בליל הסדר של פסח מסגלת לתיקון הברית (לקוטי מוהר"ן סי' כ, י). על כן צריך לומר את ההגדה בקול חזק ובהתעוררות רבה. כי אמירת ההגדה בקול חזק מעוררת את הדעת, ועל ידי זה זוכים להתגלות הדעת. היינו להבין בדעת זו את שצריך להבין באמת. וכשזוכים לדעת אמתי, הוא עיקר הגאֵלה. כי גלות מצרים נגרם על ידי פגם הברית, ועל ידי פגם הברית נפגמת הדעת רחמנא לצלן. אבל על ידי ספור הנסים והנפלאות של יציאת מצרים, זוכים לתיקון הברית, תיקון הדעת, וזה עיקר הגאֵלה. גם על ידי שתיית מצוות ארבע כוסות יין בפסח, זוכים לתיקון הדעת, תיקון הברית. מסעיף זה יכולים ללמוד כמה צריך להזהר בכל מנהג קדוש מן המנהגים המבוארים בש"לחן ערוך, בהנהגת סדר פסח. כי על ידי כל מנהג ומנהג הנהוג בליל הסדר, זוכים לתיקון מִיחד, ובפרט לתיקון הברית, שזה כלל כל התקונים כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט.

בימי הפסח צריך להתפלל בקול אדיר וחזק, כי התפילה בזעקה מסגלת לתיקון הברית. כשם שאמירת ההגדה בקול גדול מסגלת לתיקון הברית, כמבואר בלקוטי הלכות.

תפילה

(לקוטי תפילות אי - תפילה כ')

- ♦ ... ותהיה בעזרנו, שנוכה לקבל עלינו קדשת חג הפסח בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה גדולה. ונוכה לקיים מצוות ארבע כוסות של יין של פסח בשלמות הראוי, בקדשה ובטהרה גדולה. ותפתח לנו אור הדעת, ותשפיע עלינו אור קדשת המוחין העליונים, שנוכה שיהיו נמשכין עלינו בפסח כל המוחין הקדושים, מוחין דגדלות ומוחין דקטנות.
- ♦ ונוכה לסדר הסדר של פסח בקדשה גדולה כראוי, ותעזרנו לומר ההגדה בקול רם, בכוונה גדולה ונוראה, ובשמחה וחדוה רבה ועצומה, ובהתעוררות גדול ובהתלהבות נמרץ, בקדשה ובטהרה גדולה, עד שהקול יעורר הכוונה, עד שאזכה על-ידי זה לתיקון הברית ולתיקון הדעת בשלמות באמת, עד שאזכה לבא לחדושי תורה אמתיים, ואזכה להמשיך תמיד דבורים חמים כחלי אש על-ידי תפילה ותחנונים. ותזכני להתפלל אליך בהתקשרות נשמות ישראל, שתהיה תפלתנו תפלת רבים ולא תמאס את תפלתנו כמו שכתוב, הן אל כביר ולא ימאס. ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדשה רבה ועצומה על-ידי תפלתנו, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך באורי התורה מלב העליון אשר שם כתובים כל באורי התורה.

מכתב

(מספר אב"י הנחל - מכתב צ"ג)

ב"ה, ז' אייר תשכ"ז.
 לכבוד מחמד עיני מר ... שלוש רב.
 טרם תשים פעמיך לצאת לדרך, אל תשכח לקחת איתך, את הספר הקדוש הקטן, קיצור ליקוטי מורינו הרב רבי נחמן משנת תקצ"ה, שיגין עליך בדרך ויאיר בך. לבי ונפשי נאמנו לך במאד

שמעתי כלל מה שהוא מספר השבוע פרשת נח. והוא רצה לדעת איזה ילדים טובים ואיזה ילדים לא טובים, אז פתאום הוא עמד ושאל את ילד זה: "תגיד, איזה פרשה השבוע?" וכשהילד ידע שהשבוע פרשת נח אז הוא ילד טוב. אבל היו ילדים שלא זכרו והיו צריכים לקבל זמן שיוזכרו שפרשת נח. אז הוא הסתכל על כל התלמידים והוא הבחין בי שאני לא שומע כלל ולא יודע כלל, כאילו אני לא נמצא. הוא בא אלי, "ישראל בער, תגיד לי, איזה פרשה השבוע?" אני לא ידעתי כלום, כאילו אני לא בעולם הזה, כאילו אני במדינה אחרת.

מאד. עיני תלויות לאבינו שבשמים בתפילה ובקשה, שיצליח דרכך. ובכל מדינה ומדנה ובכל מקום ומקום אשר תלך ותדרוך שם, יתן ה' לך חן ושכל טוב, בעיני העמים והשרים, לטובת עמינו וארצנו אז. רק זהו כל עיקר כוונתך, בנסיעתך והלוכך וטלטולך. ה' ישמור צאתך ובואך, לחיים ולשמחה ולשלום.
המעתיק

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסה, זצ"ל - כ"ב)

וכן היה המעשה, אני נולדתי והיה לי אהבה לעזור לעניים ואהבתי מאד מצוה, ואף-על-פי שלא ידעתי אבל הרגשתי שמצות צדקה זה דבר גדול מאד, זה מצוה קדושה מאד וזה נורא מאד.

בטבריה היה איש זקן גדול, שמו היה הרב יוסף נח. והוא היה מחזיר על והיה לו אשה והיה להם חדר על-ידי באיזה חצר, והוא היה מחזיר על הפתחים. יש עניים שלא מחזירים על הפתחים, הם עניים אבל נותנים להם בכבוד איזה מטבע, איזה צדקה, אבל הוא היה מחזיר על הפתחים, ואני ראיתי שהוא מחזיר על הפתחים, אז היה לי רחמנות גדול עליו, "מי יודע אם יש לו מה לאכול איזה חתיכת לחם". אני זוכר עד היום השם שלו - יוסף נח, שני שמות, זה היה בפרשת נח.

נו, הוא מחכה ומצפה אולי אני אזכור, אני לא יודע כלום. הוא חכה וחכה על תשובה... ואין תשובה, אני לא יודע! אז הוא שאל אותי: "איפה היית! לא היית פה בכלל! באיזה עולם היית! מה זה, אני מדבר ואני נותן כל הכח שלי ואתה לא שומע?" אז הוא הכה אותי, "ישראל בער, תגיד איזה פרשה אנחנו!" אני לא שומע, הראש היה כואב לי ולא שמעתי מה שהוא אומר כלל. אני לא ידעתי כלל אם פרשת נח, אם יש נח, אם יש תורה, אם יש פרשה, לא ידעתי כלום.

נו, הוא לי גיהנם, הייתי ילד קטן והיה לי כבר שני פעמים גיהנם...
ארץ ישראל

(אוצר היראה - אותיות עד-עה)

על-פי-רוב אלו הנוסעים לארץ-ישראל, השם יתברך מסבב עמם שצריכין לסבב הדרך הרבה קודם שבאין לשם, וצריכין לסע דרך מקומות שלכאורה לא היה הוכרח כל-כך ליסע דרך שם, כי יש דרך ישרה וקרובה מזו. וכל זה הוא בחינת "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא וכו'", וכל זה בשביל שיתגבר החשק דקדשה לארץ-ישראל יותר ויותר על-ידי גודל המניעות של רחוק וטלטול הדרך וכו', שעל-ידי-זה זוכה אחר כך ביותר לקבל ולהנות מקדשתה העצומה (ועין "לקוטי הלכות", הלכות נטילת ידים לסעודה, הלכה ד, אות ו, ובהלכות דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד, אות ו).

שמחה דקדשה מסגל ביותר לעניין הנסיעה לארץ-ישראל (ועין "לקוטי הלכות", הלכות נטילת ידים לסעודה, הלכה ד, אות ו, ובהלכות דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד, אות ו).

רצון וליסופין

(אוצר היראה - מא-מב)

עיקר התשובה היא להגביר הרצונות והכסופין טובים להשם יתברך, עד שעל-ידי זה נתתקן כל מה שפגם על-ידי עוונותיו וחוזרין ונצטריין אותיות התורה לטוב (הלכות אומנין ה"ד אות יג. עין תשובה אות מט).

כפי מה שזוכה האדם לשלמות האמונה ביותר, כמו כן הוא זוכה לרצונות וכסופין טובים דקדשה ביותר, שבוה תלוי כל תיקון העולם ושלמות כל התורה כמבואר בפנים (הלכות אומנין ה"ד אות כא ועין אמונה אות קסח).

- ונהר יוצא מעדן: זה בחינת צדיק יסוד עולם.
- ונהר יוצא מעדן: הוא בחינת שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, שהוא בחינת השיר שלעתיד (למ"ב, ח).
- י', י"ק, י"ק", יקו"ק: הוא בחינת שיר פשוט, כפול וכו', כמבואר בתיקונים (תיקון כ"א), שהוא עולה כולו ע"ב.
- ובתוך זה השם של הצדיק האמת, מלושב ומשוטף שמו יתברך (למ"ב, ח"ו).
- נ נח נחמן נחמן מאמן בגמטריה קטנה עם הכולל, עולה ע"ב.
- מכל המאמרות הקדושות האלו, מובן בבירור שהנהר היוצא מעדן, הוא הצדיק יסוד עולם שהוא רבינו נחמן זיע"א, הוא בעצמו השיר פשוט, כפול, משולש, מרובע שיתער לעתיד, כמבואר בתיקוני זוהר.

ואני נולדתי בבית עם עניות כזה שאין בעולם, והחתיכת לחם היה אוצר. נו, אני הייתי ילד טוב, אז בבוקר שהלכתי לחדר ללמוד, אז האמא נתנה לי פרוסת לחם שיהיה לי לאכול עד הצהריים, אולי אהיה רעב, והיא נתנה לי כמה טיפות שמן על הלחם ואני שמחתי מאד, לקחתי את הלחם ובקשתי אותה: "אמא, תני עוד כמה, שנים או שלושה טיפות".

אז היא צעקה עלי: "אני צריכה את השמן בשביל שבת, כל השבת הוא השמן. אם אני אתן לך עוד טיפה אז לא יהיה מספיק שמן לציוולנט, ואתה רוצה עוד טיפה? אל תדבר כלום. זה מספיק!"

נו, אז אני רציתי לעשות צדקה וחסד, לא היה לי כסף, אז לקחתי את הפרוסת הלחם, וכשהלכתי בבוקר לחדר שלומדים הילדים, אז אף אחד לא ידע, ואני הלכתי להיהודי הזקן הזה והוא לא היה בבית, וחפשתי והלכתי אליו ונתתי לו והוא לקח ממני, ואני הייתי כל-כך שמח שזיכתי לעשות מצות צדקה - נתתי לו לחם לאכול.

אני רציתי לקיים מצות צדקה, לרחם על עני, אז אני הלכתי ונתתי לו בשמחה את הלחם עם הטיפות שמן זית. אני נתתי לו, אני חשבתי שאני עשיתי צדקה גדולה, הוא ואשתו הם יאכלו. וזה היה ביום ראשון, ואני כבר התחלתי ללמוד חמש, אז המנהג של הרבי היה שבוים ראשון הוא היה מספר לתלמידים: "ילדים, אתם יודעים, השבוע הולך הפרשת נח". הוא אמר את זה כמה פעמים כדי שידעו שזה פרשת נח, אז הם שמעו שהשבוע צריכים ללמוד פרשת נח. אחר-כך הוא סיפר להם כמה ראשי פרקים מהלימוד שצריכים, כמה ספורים מהפרשת נח, כמה גודל התיבה, כדי שבשעת הלמוד הם כבר ידעו איזה דברים.

נו, הגיע זמן האכילה. כל התלמידים באו לחדר עם לחם ועם שמן זית ואני לא היה לי לא לחם ולא שמן זית, אני נתתי להעני הזה והייתי רעב מאד ולא יכלתי להכניס בלבי את הדבורים שדבר הרבי, אני הייתי בשלחן אבל הייתי רעב ולא ידעתי כלל מה שהוא מדבר. מה לעשות, אני לא יכול לקבל, אני רעב. היה כואב לי הראש מאד, אני הייתי צריך לאכול ואין לי. ואני הייתי בטבע גוף חלש, ומגודל החלישות לא

